

De Abianter

jaargang 7 nr. 2 - november 2019

“Hoe zelfstandiger je mag werken, hoe tevredener je als mens bent.”

Enrico Moestari, Abianter

► Gebr. Drijfhout Transport
"De menselijke factor is belangrijk in ons werk."

► WAB
Toelichting op de Wet arbeidsmarkt in balans.

COLOFON

De Abianter is een uitgave van Abiant Uitzendgroep voor medewerkers, opdrachtgevers en relaties.

Redactieadres

Abiant NL BV
t.a.v. redactie De Abianter
Kieler Bocht 64
9723 JB GRONINGEN
t 050 206 00 95
e pr@abiant.nl

Redactie

Maaïke de Boer
Ingrid Buwalda
Koen Janssen

Met medewerking van

Jacqueline Bongers
Metske Kloppenburg

Concept & ontwerp

Dizain

Grafische verzorging

Lautenbag Reclame

Drukwerk

Zalsman Groningen

Optage

3.300

Fotografie

Abiant
Jan Buwalda
Bettina Traas

Wilt u de volgende keer geen exemplaar ontvangen, stuur dan een mail met uw adresgegevens naar pr@abiant.nl. Hier kunt u ook uw vragen, suggesties of opmerkingen naar aanleiding van de inhoud van deze De Abianter naar toe mailen.

Niets in deze uitgave mag, in welke vorm en op welke wijze dan ook, worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de redactie. Hoewel De Abianter zeer zorgvuldig wordt samengesteld, staan Abiant en redactie niet in voor eventuele onvolkomenheden in de inhoud en kunnen hiervoor niet aansprakelijk worden gesteld.

www.abiant.nl

VOORWOORD

Uitdaging

De afgelopen maanden hebben we diverse beroepsgroepen gezien die uit onvrede over wet- en regelgeving of administratieve kwesties de barricaden beklommen. Of het nu de zorg, het onderwijs of de agrosector is, in diverse geledingen is er onbegrip over de standpunten die onze overheid inneemt.

In dit kader wordt ondernemend Nederland volgend jaar tevens geconfronteerd met een aanpassing op het gebied van arbeid en arbeidsrecht. Vanaf 1 januari 2020 doet de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) zijn intrede. De WAB is de opvolger van de drie jaar geleden gelanceerde Wet werk en zekerheid (Wwz). Door de invoering van de nieuwe wet wil de overheid meer zekerheid en perspectief op de arbeidsmarkt realiseren. Dit gaat gevolgen hebben voor onder andere de werkplanning, contractkeuzes en de kosten van zowel vast als flexibel personeel.

Flexibiliteit blijft

De mogelijkheid om te werken met flexibel personeel blijft bestaan. En dat is logisch. Immers, de behoefte aan én noodzaak van een flexibele schil zal, in het gehele bedrijfsleven en bij de overheid niet verdwijnen. De verandering van de ketenbepaling (van drie tijdelijke contracten in twee jaar, naar drie tijdelijke contracten in drie jaar) is daarbij voor werkgevers een voordeel. Want ook na de invoering van de WAB kan er via Abiant nog steeds gebruik gemaakt worden van vijf-en-een-half-jaar uitzendflexibiliteit.

Door het organiseren van Abiant Seminars hebben wij zo'n tweehonderd van onze relaties reeds proactief geïnformeerd over de WAB. De aanwezige ondernemers en HR-managers zorgden voor boeiende vraaggesprekken en voorbeeldstellende praktijksituaties waar wij veel van op hebben gestoken. Ook onze accountmanagers zijn inmiddels op pad om opdrachtgevers bij te praten over de wetswijzigingen en de nieuwe mogelijkheden bij Abiant.

Pensioen

Naast alle lopende zaken staat oktober in het teken van afscheid. Na een dienstverband van ruim 45 jaar(!) mag Piet Prins, directeur Coöperatiezaken Abiant, gaan genieten van zijn welverdiende pensioen. Eén van de grondleggers van onze huidige organisatie en een uniek mens met unieke ervaring, zal daarmee onze organisatie verlaten. Wij zullen de expertise, beleving en betrokkenheid van Piet zeker gaan missen!

Zoals is te merken staat Abiant nooit stil. Wij benaderen de dynamiek en de vele wijzigingen als een interessante uitdaging en zullen ondanks de veranderingen gewoon voor goede (arbeids)invullingen blijven zorgen. Abiant Uitzendgroep blijft gaan en staan voor betrokken en hoogwaardige dienstverlening.

En uitdagingen? Die gaan we graag samen aan.

Metske Kloppenburg

Directeur Abiant NL

INHOUD

8. Bedrijfsreportage Gebr. Drijfhout Transport

16. Een kijkje in de keuken bij de ict-afdeling

18. De werkweek van timmerman Sander Klip

20. Jobcoaching via Abiant Uitzendgroep

---

4. Nieuws **12.** Wet arbeidsmarkt in balans **14.** Omgeardeerd van klantadviseur naar elektromonteur **23.** Column **24.** Puzel

“We hadden dezelfde ambitie en dadendrang.”

Piet Prins, vertrekkend directeur coöperatiezaken

Wat in de zomer van 1974 begon als een ‘avontuurke’ eindigt na ruim 45 jaar. Piet Prins, directeur Coöperatiezaken van Abiant, is op 17 oktober gestopt met werken en mag vanaf nu genieten van zijn welverdiende pensioen. Wij blikken terug op een ‘avontuurke’ dat een imposante en lange loopbaan werd. Tekst: Jacqueline Bongers | Fotografie: Bettina Traas

Piet Prins, directeur coöperatiezaken, met pensioen

In het voorjaar van 1974 zit Piet Prins in zijn laatste jaar van de Middelbare Agrarische School. Hij heeft te weinig zitvlees om door te leren. Het liefste was hij zelf boer geworden, maar met een vader die tegelzetter is zat dat er niet in. Piet kiest voor het beroep van bedrijfsverzorgster. Net 18 jaar oud solliciteert hij bij de Bedrijfsverzorgingsdienst Midden-Groningen. Het personeelsbeleid werd in die tijd nog uitgevoerd door het (boeren)bestuur. "Het bestuur vroeg onder andere of ik met een paard kon werken," vertelt Piet, "naar mijn tractorrijvaardigheid werd niet gevraagd." Piet werd aangenomen, onder voorwaarde dat hij de MAS zou afronden met een diploma, met de woorden: "Een avontuurke...". Vanwege de drukte wordt hij al direct ingezet voor het melken, om het weekend op een vast adres. Er volgt een prachtige tijd waarover hij tot op de dag van vandaag enthousiast kan vertellen.

Eind 1979 fuseren de Bedrijfsverzorgingsdiensten in de provincie Groningen, met uitzondering van de Coöperatie Appingedam e.o., tot de Agrarische Arbeidsvoorziening Groningen (AAV). Als Piet begin 1980 gevraagd wordt om werkverdelster te worden, pakt hij zijn kans. In 1994 wordt Piet directeur van de AAV. IJsbrand Havinga wordt adjunct-directeur. Samen staan ze aan de basis van het bedrijf dat er nu staat. "We hadden dezelfde ambitie en dadendrang en vulden elkaar goed aan," vertelt Piet, "een samenwerking waar ik met een positief gevoel op terugkijk."

Een omslagpunt in de geschiedenis van Abiant is de veranderende vraag van de leden naar goedkopere flexibele arbeid en de oprichting van AB Service (voorloper Abiant Uitzendgroep). "Veel bedrijfsverzorgsters zagen de uitzendkrachten als concurrenten. We wilden voorkomen dat andere uitzendbureaus die markt zouden innemen. Randstad was daar al druk mee bezig."

Het wordt een groot succes. Door het openen van nieuwe vestigingen in de provincie Groningen, commercials op radio en televisie, een fusie met de Coöperatie in Appingedam en uitbreiding naar andere sectoren, ontstaat een sneeuwbal-effect.

Terugkijkend constateert Piet: "Een gevolg van de groei was dat ik een manager werd die onvermijdelijk steeds verder van de werkvloer kwam te staan. Dat was de keerzijde van onze inspanningen om te groeien. De laatste jaren heb ik een stapje teruggedaan en ben een dag minder gaan werken. Daardoor werd het mogelijk om me te focussen op de reductieregeling en leden te bezoeken. Al die jaren heeft voor mij de dienstverlening aan de leden centraal gestaan. Omdat de leden ernaar vroegen begonnen we met asbest saneren. Zo is ook het bouwbedrijf Kenders Bouw ontstaan. En meer recent de ongediertebestrijding. Het Rundveepedicurecentrum heeft meegewerkt aan de ontwikkeling van Digiklauw, een belangrijk hulpmiddel voor de klauwgezondheid."

Piet sluit af: "Nu is het tijd om te gaan. Mijn werk is in goed overleg overgedragen. Ik heb er voor gekozen om geen receptie te geven. Langs deze weg wil ik alle leden bedanken voor het in mij gestelde vertrouwen en de prettige samenwerking. Ik wens ze alle goeds toe voor de toekomst. Hopelijk samen met Abiant." ◀

Harry Kuipers volgt Piet Prins op

Als directeur coöperatiezaken was Piet onder andere verantwoordelijk voor de uitvoering van de reductieregeling, inschrijvingen en wijzigingen van het lidmaatschap. Harry Kuipers gaat deze werkzaamheden overnemen. Harry was al werkzaam als agrarisch accountmanager voor de Abiant-vestiging in Scheemda en is de afgelopen maanden door Piet ingewerkt.

Vragen? Mail dan naar cooperatie@abiant.nl.

Samen opwekken, samen profiteren!

Deelname aan SamenZONderAsbest, is na het succes in Friesland, nu ook in de provincie Groningen mogelijk voor nog meer eigenaren van asbestdaken. Door een bijdrage uit het Nationaal Programma Groningen heeft de provincie het project uitgebreid met 100 extra SamenZONderAsbest daken!

Uit de bijstand dankzij opleiding

Abiant vindt het belangrijk dat iedereen in aanmerking moet kunnen komen voor werk. Regelmatig leiden we kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt op, zodat ze aan het werk kunnen bij een van onze opdrachtgevers. Begin 2019 heeft Abiant in samenwerking met Afeer - sociale dienst van onder andere de gemeente Oldambt - een opleidingstraject aangeboden aan Mohannad Al Rawi. Mohannad is

statushouder en woont al een aantal jaren in de gemeente Oldambt. Hij heeft aangegeven graag als vrachtwagenchauffeur aan de slag te willen. Samen met Afeer heeft Abiant een opleidingstraject georganiseerd waarbij Mohannad is opgeleid tot vrachtwagenchauffeur. Inmiddels is hij al geruime tijd via ons werkzaam als chauffeur op een betonauto, naar volle tevredenheid van onze opdrachtgever!

In SamenZONderAsbest-projecten werken dakeigenaren en burgers samen om de energietransitie en de sanering van asbestdaken te stimuleren. Voor de dakeigenaar betekent dit dat de sanering van zijn asbest geen kostenpost meer is, maar een investering die terugverdiend wordt. Naast huurinkomsten (15 jaar) profiteert de dakeigenaar ook van een deel van de stroomopbrengsten. Bovendien wordt de gehele installatie na 15 jaar eigendom van de dakeigenaar die dan nog minimaal 10 jaar alle opgewekte stroom kan verkopen. De extra stijging van verzekeringspremies vanwege asbest gaat aan de dakeigenaar voorbij en het dak ligt er voor jaren weer mooi bij!

Om te bepalen of een dak (o.a. qua sterkte en ligging) geschikt is wordt er een dakcheck uitgevoerd. Dakchecks zijn gratis. Of je voor een dakcheck in aanmerking komt wordt bepaald aan de hand van jouw aanmeldformulier.

Interesse? Meld je dan aan via www.samenzonderasbest.nl. SamenZONderAsbest wordt uitgevoerd door ECoop. Voor de sanering van een asbestdak kun je uiteraard terecht bij onze zusteronderneming Man&Mach.

Honderdvijftigduizend kijkers voor **Life After eSports**

In samenwerking met FC Groningen en FC's eSporter Nick den Hamer, genereerde Abiant met het video-marketingconcept 'Life After eSports' een flinke hoeveelheid exposure. In zes afleveringen zette relatiebeheerder Koen Janssen de eSporter aan het werk bij zes Abiant-opdrachtgevers. De uitzendingen werden op FC Groningen TV, de social mediakanalen van de club en op de eigen Abiant-platformen meer dan honderdvijftigduizend keer bekeken. In Life After eSports oriënteerde Nick den Hamer zich op zijn werkzame leven na zijn eSports-carrière. En 'wie' anders dan Abiant, kon Nick daarbij het beste adviseren. De professionele eSporter deed in het programma ervaring op als metselaar, lasser, chauffeur, installateur, poedercoater en verzinker. Ook mocht hij werken in een graafmachine, bulldozer, torenkraan, trekker, heftruck, manitou en met een drone.

Abiant wil MCS (Multimodal Container Services), Nijhuis Bouw, Coatinc verzinkerij, Gebroeders Kok GWW, NG Shipyards en de familie Sterenberg nogmaals hartelijk danken voor hun enthousiaste medewerking!

Winnende foto Abiant zomeractie: **'Zomer-in-en/of-op je bol'**

Bij alle uitzendmedewerkers lag afgelopen zomer een Abiant-zonnebril in de brievenbus. Door een foto met de zonnebril te maken en deze te posten op Facebook, Instagram of Twitter, maakte je kans op een weekendje weg, een overnachting op de S.S. Rotterdam of een avondje karten, danwel bowlen.

Uit de vele inzendingen is de foto van Roelinda Hooiveld als winnaar uit de bus gekomen.

Abiant Agro mediapartner van Bie de Boer

Abiant Agro is sinds afgelopen voorjaar de trotse mediapartner van het videoprogramma Bie de Boer. Een agrarisch programma op het videoplatform Grandioos Groningen. Wekelijks verschijnen er reportages over Groningse akkerbouwers, veehouders en tuinders. Bie de Boer belicht tevens het belang van bijvoorbeeld imkers, goed agrarisch personeel, landbouwinnovaties, smart farming en vele andere actuele agrozaken. Inmiddels zijn er in het programma diverse Abiant-relaties geportretteerd en zijn onze Abiant-agrodiensten klauwbekappen en aardappelselectie, evenals onze jeugdige Abiant-bollenpellers uitgebreid belicht.

De afleveringen van Bie de Boer kun je kijken op www.grandioosgroningen.nl of volg Grandioos Groningen op Facebook. Ook op YouTube zijn de inmiddels 48 uitzendingen van Bie de Boer te vinden.

A man with short brown hair and a slight beard, wearing a black jacket, stands in front of a truck. The truck has a blue and yellow crane mounted on its bed. The background shows trees with yellowing leaves under a blue sky with light clouds. The man's jacket has white text on the left chest.

**“Gewoon je kop d'r bij
houden en je ding doen.”**

Helenus Drijfhout, eigenaar Gebroeders Drijfhout Transport

Gebroeders Drijfhout Transport uit Bedum is met achtenvijftig jaar transportervaring en enkele miljoenen gereden kilometers een bewezen partner op de weg. Drijfhout vervoert prefab beton, glas, oud ijzer, zand, aardappelen en is gespecialiseerd in rijplaten transport. Aan het roer staat de markante Helenus Drijfhout; één van de tweede generatie 'gebroeders' Drijfhout. Een no-nonsense ondernemer met een nuchtere kijk op zaken.

Tekst: Koen Janssen | Fotografie: Jan Buwalda

Om Helenus Drijfhout te interviewen moet je door-drammen. Pas na drie pogingen heeft hij tijd voor deze 'poppenkast'. Hij blijkt niet van 'poeha en pr' en teveel reclame voor zijn bedrijf moet ik niet maken, "dan wordt het hier nog drukker," grapt hij toen hij doorhad dat ik geen advertentieverkoper ben. "Kom zaterdag maar langs dan ben ik aanwezig."

Nou is zaterdag niet mijn doorsnee interviewdag, maar ik voelde dat ik een reportage anders kon vergeten. En dus rijd ik op een zaterdag in september het erf van de Lageweg 9 in Bedum op. Een vriendelijk echtpaar, hoofdrolspelers zo blijkt later, vertelt me dat Helenus 'achter' is. Het klopt, want 'achter' is Helenus bezig om een Drijfhout-truck te repareren. "Aha, Abiant," begroet hij me voorbereid. Ik schud niet alleen Helenus de hand, ook zijn sleutelende broer Albert en buurman Sjoerd schudden hartelijk hun in vet en motorolie gedrenkte handen met mij.

Grondleggers

Feitelijk is Helenus enig eigenaar van Gebroeders Drijfhout. Officieel geen familiebedrijf dus. En toch is het een familiebedrijf. Aan alles voel je de familieband, de historie, de samenwerking en de ongelaagde bedrijfscultuur. Wanneer Helenus en ik in de kantine - een kruising tussen een truckerscafé en een buurthuis - aan de koffie zitten, begint hij niet over het nu en de handel, maar over vroeger en zijn familie.

"De term 'Gebroeders' in onze bedrijfsnaam slaat op mijn vader en oom. Zij zijn de grondleggers. In 1961 begonnen ze in Lageland met het vervoeren van vlas en stro. Eind jaren zestig zijn ze met bieten gaan rijden om het jaar rond werk te hebben. In 1970 vertrokken ze naar Bedum, een stukje verderop in deze straat en in

1986 belandden ze op de huidige locatie. Mijn oom en tante wonen hier nog." De bedrijfshistorie is te zien in prachtige fotocollages aan de kantine muur. Ik bekijk ze uitgebreid tijdens telefoontjes die Helenus tussendoor 'echt even moet oppakken'.

Na zijn schooltijd stapt Helenus niet meteen in het bedrijf. "We moesten als broers en neven eerst onze benen bij een ander onder de tafel steken. Daarom ben ik vanaf 1994 internationaal transport gaan rijden. Zonder TomTom en kennis van de Franse taal dwars door hartje Parijs. Dat was leerzaam! Pas in 2000 kwam ik hier werken en toen mijn oom er op zijn vijftenzestigste genoeg van had, stapte ik na goed overleg met mijn neef Bert in het bedrijf. Mijn vader heeft nog tot 2012 meegedraaid, maar toen vond ook hij het welletjes."

Trots

Helenus komt uit een gezin van zeven. "Vier jongens en drie meiden. Twee van mijn broers werken in het bedrijf; Albert en Sjabbe en ook enkele neven helpen mee. We zijn hier allemaal samen groot geworden," zegt Helenus trots. "Ooms, broers, neven, zwagers; gelukkig komen ze regelmatig aanwaaien. Zaterdagochtend komt Sem langs. Sem is mijn achterneef en met vier jaar de jongste Drijfhout. Dan zegt ie: 'Papa, we gaan naar Helenus. Er moet weer gewerkt worden.' Een prachtkereltje!"

Zelf vul ik in dat Helenus 'El Presidente' Drijfhout aan het hoofd van deze Drijfhout-enclave staat. Hij zwakt het lachend af. "Tja joh, zo'n bijnaam is snel gegeven. Ze hebben het zelfs op mijn truck gespoten. Snel blanke lak erover heen en ik kon d'r niets meer mee, haha. Bedrijfsmatig ben ik inderdaad eindverantwoordelijk, maar het werk doen we hier samen en ook de goede sfeer creëren we samen. Dat is onze kracht!"

Transport en rijplatenspecialist

Gebroeders Drijfhout Transport vervoert beton, glas, oud ijzer, pootardappelen (voor Eitens Haren) en tal van andere ladingen. “Heb je een transportprobleem? Dan lossen wij dat op,” is Helenus stellig. “We verkopen hier ook zand, grond en grind en dat leveren we desgewenst bij particulieren, boeren en bedrijven af.”

Drijfhout blijkt specialist in rijplatentransport. Een vak apart schat ik goed in. “Dat kun je wel stellen. Wij vervoeren de rijplaten niet alleen, we leggen ze met de laadkranen ook op hun plaats en halen ze weer op. Je moet er het juiste materiaal voor hebben en met acht moderne trekker- en kraanopleggers met afstandsbediening hebben wij dat.”

De menselijke factor lijkt mij daarbij erg belangrijk. “Klopt. Onze mensen zijn ervaren en weten exact hoe rijplaten ‘werken’. Het zijn loodzware joekels waar je continu je kop moet bijhouden. Bij slecht weer en moeilijke omstandigheden helemaal. Dan moet je vooruit kunnen denken en dat kunnen wij. We hebben dus het juiste materieel, ervaren mensen, maar ook uitstekende partners waar we mét en voor werken. Eén daarvan is Van Meekeren Infra uit Groningen. Samen zijn we soms weken op pad met rijplatenklussen.”

Afstandsbediening

“Kom, ik laat je mijn wagen zien,” zegt Helenus terwijl hij een shagje draait. Met koffie in mijn hand bekijk ik snel nog even de kalenders met andersoortige ‘koplampenkunst’. Mooi man die truckerscultuur glimlach ik in mijzelf. Even later staan we naast een enorme Volvo Truck met ‘El Presidente-signatuur’. Helenus stapt in. Niet om te rijden, maar om zijn afstandsbediening te pakken. Die hangt hij om zijn nek, steekt zijn shagje aan en plots sta ik te kijken naar een glunderende midlife-man die zijn gigantische truck op afstand rondjes laat rijden. Dat zijn pas boys-toys!

“Vanaf 2012 hebben we alle wagens uitgerust met afstandsbediening. Een grote investering, maar we

kunnen ze nu bedienen vanaf de kraan. Dat werkt veiliger en sneller.” Ik vraag Helenus of hij meer uitbreidings- of investeringsplannen heeft voor zijn bedrijf. “Mwah, ik ben niet zo van groter worden. Ik kan wel meer wagens kopen, maar dan moeten we ook meer werk verrichten. De wagens zitten me nu niet op de rug en ik heb geen zin om zenuwachtig te moeten ondernemen.”

Nuchter, bescheiden en realistisch blijven; het tekent Helenus. Ondernemen is volgens hem niet ingewikkeld. “Gewoon je kop d’r bij houden en je ding doen. En als er problemen zijn dan los je die op. Gaan dingen niet zoals het moet, dan moet het maar zoals het gaat.”

“Iedereen die hier komt aanlopen stuur ik naar Abiant Bedum.”

Tevreden

We zijn twee uur verder en ik wil het nog over Abiant hebben, we doen immers al twaalf jaar zaken zo schets ik hem. “Dan kan ik kort zijn,” bereid Helenus zijn antwoord voor. “Iedereen die hier komt aanlopen stuur ik naar Abiant Bedum. Ik vraag Abiant niet om voor mij te zoeken, maar ik zie Abiant als verlener. Als zij onze medewerkers verder goed behandelen ben ik tevreden.”

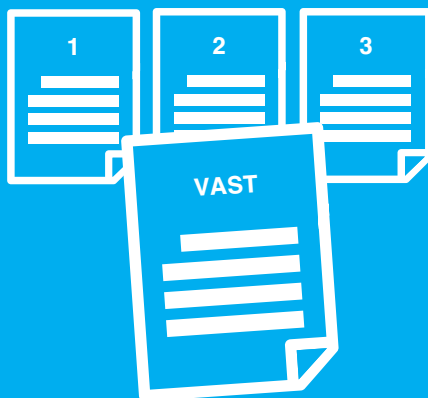
De samenwerking met de vestiging in Bedum is goed. “Zeker, maar ze moeten mij niet met onzin bellen, want als mij iets niet bevalt zeg ik dat. Dat weten planners Jan-Jaap Zijlstra en Robert Freese. De samenwerking met Abiant zorgt dat ik op personeelsvlak en

tijdens rustige periodes geen stress heb. Dat is het bestaansrecht van Abiant. Dat bevalt me goed. Natuurlijk kost personeel geld, maar mijn personeel verzet ook veel werk! Bovendien, als ik geen personeel zou hebben, dan kom ik nergens anders meer aan toe.”

Ik vraag Helenus naar een slotakkoord. Die heeft hij. “Ik wilde vroeger tot mijn veertigste werken. Dat is mislukt haha. Nu vind ik het prima zo. Ik heb geen behoefte om te stoppen of te verkopen. Ik ervaar werk niet als werk. Als dat wel zo is dan stop ik meteen. Gezondheid en familie zijn het allerbelangrijkste en tot nu toe heb ik niets te klagen. Ik tel mijn zegeningen en accepteer wat ik heb.” ◀

Wet arbeidsmarkt in balans (WAB)

Op 1 januari 2020 treedt de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB)* in werking. De overheid wil hiermee meer zekerheid en perspectief op de arbeidsmarkt realiseren. De WAB verkleint de kosten en risico's, en dus de verschillen tussen vast en flexibel werk.

Ketenbepaling

De ketenbepaling wordt verlengd van twee naar drie jaar. Er zijn straks drie tijdelijke arbeidsovereenkomsten in drie jaar mogelijk voordat er een vast contract moet volgen. De onderbreking van tenminste zes maanden in deze bepaling blijft van kracht, maar kan per cao worden verkort naar drie maanden voor bijvoorbeeld seizoenswerk.

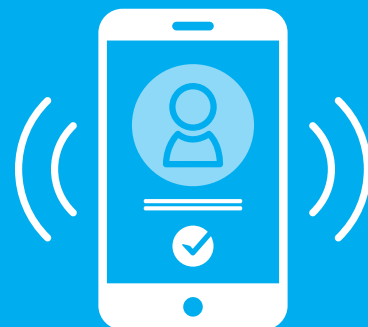
Doel: meer flexibiliteit voor werkgevers, waarbij werkgevers langer de tijd hebben om te beoordelen of medewerkers een vast dienstverband krijgen.

Oproepkrachten

Werkgevers moeten oproepkrachten straks minimaal vier dagen voor de opdracht oproepen (uitzondering bij cao naar 24 uur). Zo niet, dan mag de medewerker weigeren. Als de oproep in die vier dagen wordt ingetrokken, is er loon verschuldigd over de oproepperiode. Als de oproepovereenkomst twaalf maanden heeft geduurd, moet de werkgever de werknemer een aanbod doen voor een vaste arbeidsomvang voor het oorspronkelijke aantal uren dat in de betreffende periode is gewerkt.

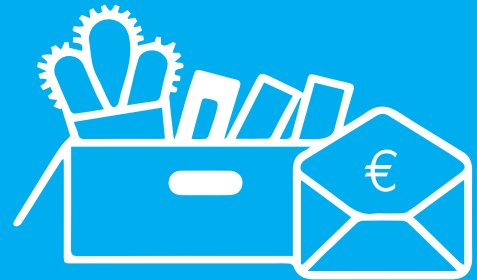
Doel: door deze vroegtijdige oproepplicht krijgen oproepkrachten meer zekerheid en duidelijkheid. De positie van oproepkrachten zal worden versterkt.

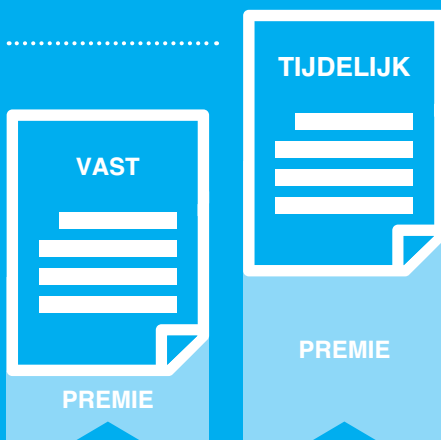
4 DAGEN < OPDRACHT

Transitievergoeding

Werknemers hebben straks niet meer pas na twee jaar, maar vanaf de eerste werkdag recht op een transitievergoeding. De opbouw wordt 1/3e maandsalaris per gewerkt jaar ongeacht de duur van het dienstverband. De huidige overgangsregeling met hogere transitievergoeding voor oudere werknemers komt te vervallen. Er komt een ruimere regeling om scholingskosten te verrekenen.

Doel: de overheid wil overeenkomsten voor onbepaalde tijd stimuleren
Transitievergoedingen maken korte dienstverbanden duurder.

WW-premie

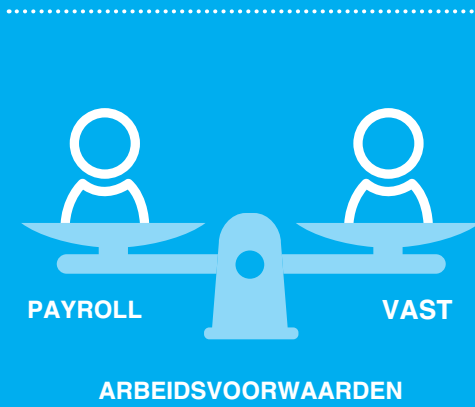
De hoogte van de WW-premie is straks niet meer afhankelijk van een sector, maar van de soort arbeidsovereenkomst. Werkgevers gaan daardoor een lage WW-premie betalen voor werknemers met contracten voor onbepaalde tijd met een vaste urenomvang en een hoge WW-premie voor werknemers met een contract voor bepaalde tijd.

Doel: het verschil in kosten voor vast en flexibel personeel vergroten, waardoor werkgevers eerder voor vaste dienstverbanden kiezen.

Ontslagrecht

De WAB zorgt ervoor dat werkgevers in een ontbindingsverzoek bij de kantonrechter straks twee of meerdere ontslaggronden met elkaar kunnen combineren. Dit maakt het makkelijker om werknemers te ontslaan, al moeten de ontslaggronden uiteraard nog steeds goed onderbouwd zijn.

Doel: deze versoepeling van het ontslagrecht moet werkgevers stimuleren mensen sneller in vaste dienst te nemen.

Payroll

Payrollmedewerkers hebben straks recht op dezelfde arbeidsvoorwaarden als werknemers die rechte reeks bij de werkgever in dienst zijn. De uitzendcao's zijn niet meer van toepassing. Payrollbedrijven kunnen daarom geen uitzendbeding en ruimere ketenbepaling meer hanteren. Uitzondering op de arbeidsvoorwaarden is de pensioenregeling, die is uitgesteld tot 1 januari 2021.

Doel: gelijkheid creëren tussen medewerkers die rechte reeks in dienst zijn en payrollmedewerkers.

Enrico Moestari (48) heeft een relatie met Ingrid en heeft 4 kinderen tussen de 13 en 25 jaar.

Vrije tijd: voetbal

Werkt bij: Comfort Partners. Bij Comfort Partners werken dagelijks 400 medewerkers.

A man wearing a white hard hat with a purple logo, a grey polo shirt, and grey work pants with a tool belt. He is wearing blue gloves and using pliers to work on a panel of electrical wires. The background shows a white wall and a window.

**“Neem de tijd om te
kijken waar je hart ligt.”**

Enrico Moestari, elektromonteur en Abianter

Omgeschoold: van klantadviseur naar elektromonteur

Ruim twintig jaar had Enrico Moestari (48) een kantoorbaan. Nadat zijn contract bij de Belastingdienst afliep en hij via het UWV de workshop ‘Volg je passie’ had gevolgd, gooit hij het roer om. Enrico vond het tijd om iets te gaan doen waar hij echt gelukkig van wordt, namelijk werken in de techniek. Tekst: Maaike de Boer | Fotografie: Jan Buwalda

Wat voor werk deed je hiervoor?

“Ik heb altijd op kantoor gewerkt. Eerst bij een administratiekantoor dat de zaken regelde voor verzekeringspartijen. Daarna heb ik nog een aantal jaren als klantadviseur voor de Belastingdienst gewerkt.”

Waarom ben je van baan veranderd?

“Ik had geen passie meer voor mijn werk. Op het moment dat ik werkloos werd, ben ik goed gaan nadenken wat ik wilde doen. Onder andere dankzij de workshop ‘Volg je passie’ die ik via het UWV volgde, wist ik dat het iets met mijn handen moest worden en dat ik absoluut niet meer op kantoor wilde werken. Ik kwam in aanraking met Abiant Techniek en ben dankzij Abiant gestart met een proeftraject in de elektrotechniek. Met behoud van mijn uitkering. Inmiddels heb ik de bbl-opleiding, waarbij ik vier dagen aan het werk was en 1 dag naar school moest, afgerond. Werken en leren tegelijkertijd was heerlijk bikkelen. Alles was nieuw, maar ik had er bewust voor gekozen en wist waarvoor ik het deed.”

Hoe ziet een werkdag er voor jou uit?

“Momenteel leg ik de elektra aan in De Helix in Groningen. Deze zeventig meter hoge woontoren is net gebouwd. Voor mij is dit een ideale leerschool omdat er veel repeterend werk is. Er zijn 22 verdiepingen en in

totaal komen er 222 woningen. Ondanks dat er herhaling in mijn werkzaamheden zit voelt dit niet zo. Er is namelijk veel afwisseling in de werkzaamheden die ik doe. De ene keer ben ik draden aan het trekken en het volgende moment aan het afmonteren. Aangezien ik kort aan het werk ben in de techniek vind ik het fijn om langer op dezelfde locatie te werken. Op deze manier krijg ik het gehele project mee, wat hier helemaal bijzonder is door de architectuur* van dit gebouw. Ik kan ook steeds meer zelf doen wat me ook zelfverzekerder maakt.”

Wat vind je het leukste van je werk?

“De zelfstandigheid. Ik bepaal aan de hand van de werkzaamheden die er moeten gebeuren zelf mijn dagindeling. Daarnaast heb ik de vrijheid om problemen op te lossen. Ik denk echt dat hoe vrijer en zelfplossender je mag werken, hoe tevredener je als mens bent. Daarnaast vind ik het mooi om resultaat te zien van hetgeen wat ik gedaan heb.”

Wat voor advies heb jij voor anderen?

“Voorheen dacht ik altijd werk is werk, maar het begint ermee dat je leuk moet vinden wat je doet. Het is echt belangrijk om de tijd te nemen en te kijken waar je hart ligt. Alleen op die manier word je een veel gelukkiger mens in je werk en in je privéleven.” ◀

* De Helix heeft de vorm van een negenhoek en maakt aan de binnenkant een spiraalvormige draai. Normaal worden installaties regelmatig geplaatst en aan elkaar geschakeld, maar nu is iedere verdieping uniek en worden meterkasten dus ook niet op iedere verdieping boven elkaar geplaatst. (Bron: Comfort Partners)

“Het beveiligen van gegevens van klanten en medewerkers heeft onze hoogste prioriteit.”

Eddy van der Werff, hoofd ict Abiant

V.l.n.r. Gerben Koopman, Marc Bodewes, Bas Miedema, Marcel Kah, Eddy van der Werff, Rogier Huisjes en Ronald Smedes.

Informatie- en communicatietechnologie, kortweg ict, is niet meer weg te denken. We werken grotendeels digitaal en er zijn tal van technologische ontwikkelingen, zoals artificial intelligence. Tel daarbij de wijzigingen in de wet- en regelgeving, zoals de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) en er ontstaat een complex en uitdagend speelveld. De tijd dat ict'ers louter verstand hebben van computers is voorbij. Een gesprek met Eddy van der Werff, hoofd ict bij Abiant. Tekst: Maaike de Boer | Fotografie: Jan Buwalda

Een kijkje in de keuken bij de ict-afdeling

Verdeling werkzaamheden

“Jaarlijks handelt onze afdeling ruim 6.000 meldingen af,” vertelt Eddy, “variërend van verzoeken als ‘ik kan niet inloggen’ tot het inrichten van kritische bedrijfsapplicaties, zoals FlexService uitzendsoftware.” Om alle meldingen zo efficiënt mogelijk te laten verlopen zijn de rollen duidelijk verdeeld. Eddy stuurt drie verschillende teams aan; applicatiebeheer (Bas, Marc, Marcel), infrastructuur (Gerben, Ronald) en support (Rogier). Alle teams werken vanuit het Abiant-hoofdkantoor in Groningen. De afdelingen zijn onder meer verantwoordelijk voor het optimaliseren van processen en het onderhouden van applicaties. Tevens houden zij zich bezig met de ict-infrastructuur en het ondersteunen van gebruikers bij vragen of verstoringen.

Innovatie

Kennis van de processen en de omgeving waarin Abiant opereert is volgens Eddy een must om het ict-werk goed te kunnen uitvoeren. Eddy: “In de basis is onze afdeling ondersteunend, maar het is ontzettend belangrijk dat wij de processen begrijpen en zicht houden op wat er speelt. Daarom hebben we korte lijnen met de directie en wordt er nauw samengewerkt met andere afdelingen,

zoals loonadministratie.” De nauwe samenwerking zorgt ervoor dat de juiste ict-oplossingen ingezet worden.

“Wanneer het gaat over digitalisering geven wij advies over nieuwe ict-mogelijkheden, zoals het inzetten van nieuwe software. Ook helpen wij bestaande applicaties, bijvoorbeeld HelloFlex, beter in te zetten.”

Veilig en betrouwbaar

Abiant stelt hoge eisen aan een veilig en betrouwbaar netwerk. “De beschikbaarheid van goedwerkende systemen en het maximaal beveiligen van de gegevens van klanten, uitzendkrachten en de eigen medewerkers heeft de hoogste prioriteit. Cyberattacks, hacks en datalekken zijn aan de orde van de dag”, geeft Eddy aan, “Gelukkig niet bij ons. Maar er komen wel dagelijks berichten naar buiten over gegevens die onbedoeld online komen of bedrijven en instanties die het doelwit zijn geworden van een aanval. Het is daarom ontzettend belangrijk dat wij ons hiervan bewust zijn en rekening houden met alle nieuwe ontwikkelingen. Alleen op die manier kunnen we tijdig passende maatregelen nemen.” ◀

Tips van ict:

- **Eenvoudig een sterk wachtwoord?** Gebruik een wachtwoord zin! Verander een eenvoudig te onthouden zin in een wachtwoord door cijfers, hoofdletters en speciale tekens toe te voegen. Van de zin ‘Twee oude koeien in de sloot’ maak je bijvoorbeeld 2OudeKo3ien@deSl00t!.
- **Is jouw informatie gelekt?** Door datalekken bij websites liggen je gegevens soms op straat zonder dat je dit weet. Via haveibeenpwned.com kan je controleren of jouw (privé) e-mailadres betrokken is geweest bij een datalek. Uiteraard is het verstandig regelmatig je wachtwoord te vervangen.
- **Sneller werken op een computer?** Gebruik sneltoetsen! Het kan even wennen zijn, maar het gebruik van sneltoetsen kan het werken op een computer aanzienlijk sneller maken en vergemakkelijken. Op sneltoetsen.com vind je per categorie een lijst van handige sneltoetsen.

Sander Klip (37) woont samen met zijn vrouw in Warffum, heeft een tweeling van 5.

Vrije tijd: volleyballen, motorrijden

Werkt bij: Aannemings- en boorbedrijf Doornbos in Groningen. Het bedrijf is opgericht in 1936 en staat bekend als specialist op het gebied van renovatie-, verbouwings- en onderhoudswerkzaamheden. Bij Doornbos werken, afhankelijk van de periode, 6 tot 8 mensen.

“Ze noemen mij weleens de vlo van het bedrijf.”

Sander Klip, allround timmerman en Abianter

De werkweek van...

Al ruim 15 jaar werkt Sander Klip (37) als allround timmerman voor Aannemings- en boorbedrijf Doornbos in Groningen. De afgelopen jaren was geen dag hetzelfde en dat is wat volgens Sander het beroep zo interessant maakt. Tekst: Maaïke de Boer | Fotografie: Jan Buwalda

Wat was je eerste baan?

“Als 14-jarige deed ik vakantiewerk bij het stukadoorsbedrijf van kennissen van mijn ouders. Met name opperwerk. Omdat ik graag met mijn handen wilde werken en van niets iets wilde maken heb ik de opleiding bouwtechniek gevolgd. In 2003 ben ik gaan werken als timmerman in de renovatie en restauratie. Na een paar omzwervingen kwam ik via Abiant bij mijn huidige werkgever terecht. Ik ben daar een aantal jaren in vaste dienst geweest, maar door de crisis moest ik er helaas uit. Na een half jaar mocht ik gelukkig terugkomen en ondertussen werk ik alweer een aantal jaren naar volle tevredenheid via Abiant.”

Hoe ziet jouw werkweek eruit?

“Heel variabel. Voor mij is geen week, zelfs geen dag, hetzelfde. Ik vlieg van hot naar her en doe, zoals ik dat noem, veel ‘klein werk’. Dat zijn werkzaamheden die tussendoor te doen zijn in de werkplaats, bijvoorbeeld het maken van een nieuw kozijn, maar ook het opbouwen van een steiger voor een dakrenovatie. Daarnaast werk ik ook mee aan grotere klussen, zoals de renovatie van de Prinsentuin in Groningen. Hiervoor hebben we onlangs de oude koepel gerestaureerd. Deze ziet er nu weer prachtig uit, iets waar ik echt trots op ben. Ik ben een echte allrounder en omdat ik altijd overal te vinden ben, noemen ze mij weleens de vlo van het bedrijf.”

Wat vind je het leukste aan je werk?

“Doordat wij vooral restauratie- en renovatiewerk voor oude panden doen, is elke klus weer anders. Het

is telkens een uitdaging hoe je een ‘probleem’ gaat oplossen. Hoe kun je voor dit pand het herstelwerk het beste uitvoeren? Wat ga ik tegenkomen? Restauratiewerk is heel uitdagend en pas als het lukt om mooi werk te leveren ben ik tevreden. Werken in de nieuwbouw zou dan ook niks voor mij zijn. Veel te veel van hetzelfde. De opdracht van morgen mag een verrassing zijn. Die uitdaging en afwisseling in mijn werk heb ik echt nodig.”

Waar zie jij jezelf over vijf jaar?

“Als alles blijft zoals het nu is dan ga ik nog steeds met veel voldoening naar het werk. Ik heb het hier naar mijn zin. Het is een fijn, klein bedrijf waar ik geen nummer ben en waar ik mijn gang kan gaan. Ik krijg hier veel vrijheid en dat is mooi. Ik heb er ook weleens over nagedacht of ik mijn eigen bouwbedrijf zou willen hebben, maar kwam al vrij snel tot de conclusie dat ik die ambitie niet heb. Ik wil lekker aan het werk zijn en daarnaast ook genoeg tijd hebben voor mijn gezin.”

Wat vind je het belangrijkste in je werk?

“Lol! Wanneer je geen lol meer hebt in het werk dat je doet, dan doe je iets verkeerd. Ga je met ergernis naar het werk? Dan moet je echt iets anders gaan doen. Daarnaast vind ik een plezierige omgang met mijn collega's en werkgever erg belangrijk. Uitdagend werk? Gezelligheid op de werkvloer? Als dat er is, ben ik een tevreden man!” ◀

“Jobcoaching past bij ons coöperatieve DNA.”

Abiant koppelt dagelijks nieuwe medewerkers aan een groot en divers netwerk van opdrachtgevers. Onder hen steeds meer mensen met een zogenoemde ‘afstand tot de arbeidsmarkt’. Afstand die je met een beetje geduld en oprechte aandacht kunt verkleinen, waardoor deze mensen van grote waarde voor de arbeidsmarkt zijn. Abiant gaat deze medewerkers en hun opdrachtgevers door middel van Abiant Jobcoaching vanaf heden gerichter bedienen. Tekst: Koen Janssen | Fotografie: Jan Buwalda

Accountmanager en jobcoach Willem de Vries heeft zich de afgelopen jaren in de begeleiding van deze doelgroep gespecialiseerd. Tijdens een uitvoerig gesprek vroegen we hem eerst om de term ‘afstand tot de arbeidsmarkt’ eens te verduidelijken. “Vooropgesteld, zelf denk ik nooit in afstanden tussen mensen en werk. Ik denk liever in mogelijkheden en kijk naar iemands kracht,” stelt Willem. “De doelgroep waar Abiant Jobcoaching zich op richt is een kansrijke groep, die simpelweg wat meer begeleiding en structuur, maar vooral vertrouwen nodig heeft.”

Het zijn mensen uit het doelgroepregister. “Men spreekt ook wel van mensen met een beperking of arbeidshandicap. Zij hebben vaak structurele, functionele beperkingen van lichamelijke, verstandelijke of psychische aard. Mensen die zonder begeleiding de stap naar duurzaam betaald werk niet kunnen maken,” schetst Willem. Die begeleiding heeft Abiant Jobcoaching nu zowel intern als extern professioneel ingericht.

Opgeleid

Willem volgde meerdere opleidingen om professioneel jobcoach te worden. “In 2016 heb ik de Harrie-training afgerond.” Harrie blijkt de personificatie van de ideale collega-werknemer die op de werkvloer begeleiding geeft aan werknemers met een arbeidsbeperking. Het staat voor

hulpvaardige, alerte, realistische, rustige, instruerende en eerlijke begeleiding. De training is officieel door het UWV erkend als voorwaarde voor interne jobcoaching. Begin dit jaar voltooide Willem ook de beroepsopleiding tot jobcoach. Hierdoor is Willem geaccrediteerd en mag hij zowel in- als extern actief zijn in deze professie.

Naast de theoretische kennis vaart Willem op negentien jaar ervaring als planner en accountmanager in de uitzendsector. Praktische ervaring, branchekennis, maar vooral mensenkennis, die hem als jobcoach goed uitkomen. “Weet je, mensen waar ik mee werk hebben een afstand tot de arbeidsmarkt, omdat ze in hun leven al met veel teleurstellingen te maken hebben gehad. Ze worden achtergesteld en hun mogelijkheden worden niet benut. Het vertrouwen is daardoor veelal weg en dat vertrouwen wil ik weer herstellen. Dat begint met mensen serieus nemen. Door te luisteren, door goede vragen te stellen en door tijd te nemen.”

Werkwijze

“Mijn werkwijze is gestructureerd, geduldig en best intensief. Allereerst spreek ik meermaals met de kandidaat. Dat doe ik het liefste bij diegene thuis. Ik wil mensen namelijk in hun eigen, vertrouwde omgeving spreken. Met een speciale vraaggerichte benadering krijg ik veel persoonlijke zaken boven water. Ik vraag

Willem de Vries, accountmanager en jobcoach

door naar interesses, opleiding en aanwezige kwaliteiten. Iedereen heeft unieke kwaliteiten en die wil ik bovenhalen en benadrukken. Ook breng ik de omgeving, thuissituatie en de specifieke wensen van de kandidaat in kaart.”

Na deze uitgebreide kennismaking en inventarisatie met de kandidaat zoekt Willem een passende werkplek. Soms is die er al, omdat bedrijven steeds vaker zelf kandidaten bij Abiant aandragen. Zo niet, dan maakt hij gebruik van zijn eigen netwerk, het enorme Abiant-netwerk, maar ook van het netwerk van de kandidaat. “Ik leer mensen ook om hun eigen netwerk te inventariseren en te gebruiken. Het tonen van initiatieven hoort namelijk ook bij het proces dat we samen aangaan.”

Mogelijk geschikte en geïnteresseerde bedrijven worden ook door Willem bezocht en zij worden eveneens uitgebreid bevraagd. “Dat is net zo belangrijk. Ik wil heel goed weten in welke omgeving mijn kandidaat

terecht komt. Wat zijn de werkzaamheden die gevraagd worden? Wat is de bedrijfscultuur? Wie zitten er nog meer in het team? Wat is het karakter van de leidinggevende? Daarbij vraag ik vooral door naar de verwachtingen en motivatie van opdrachtgevers om te willen werken met mensen uit het doelgroepregister.”

Als Willem een goede match voor ogen heeft volgt er een kennismaking. Daarbij worden de optimale werkvoorwaarden gecreëerd. Indien alle betrokkenen akkoord zijn, wordt er een traject voor een half jaar afgesproken. In die periode komt Willem regelmatig langs. “Ik kom niet alleen bijpraten en luisteren hoe het met medewerkers gaat. Ik kijk ‘on the job’ mee, geef advies en complimenten en houd oog voor de mens achter de cliënt. Daarbij bewaak ik ieders eigenheid, behoeften en autonomie en coach de kandidaat naar meer zelfontplooiing en zelfregie. Door deze werkwijze kan ik de opdrachtgever ook beter adviseren over de progressie van kandidaten.”

Voordelen voor werkgevers

Voor werkgevers zijn er diverse voordelen om te werken met mensen uit het doelgroepenregister. “Het geeft vooral een goed gevoel om iemand een kans te geven. Als ondernemer zal je snel merken hoezeer iemand die kans waardeert. De loyaliteit is vaak enorm en gemotiveerde kandidaten ontplooiën zich snel. Zij willen vervolgens vaak werkzaamheden doen die anders blijven liggen of waar anderen te duur voor zijn. Met een beetje extra aandacht en inzet kunnen mensen uit het doelgroepenregister prima diverse arbeidsvraagstukken oplossen.”

“Ook geef je als ondernemer actief invulling aan MVO-beleid en/of SROI-verantwoordelijkheid, waarbij je als werkgever recht hebt op interessante subsidievormen,” gaat Willem verder. “En bij de aanvraag en de contacten met het UWV, ontzorgt Abiant opdrachtgevers volledig.” Willem somt de voordelen handig op, maar eindigt streng en kritisch. “Als geld voor ondernemers de enige drijfveer is om mensen met een arbeidsbeperking aan te nemen, dan raad ik het af. Je moet oprecht en geduldig zijn, tijd investeren en blij willen worden van de unieke samenwerkingen.”

Coöperatief DNA

Abiant wil naast diverse bbl-projecten ook met Abiant Jobcoaching zijn dienstverlening verbreden. “Jobcoaching past bij ons coöperatieve DNA,” meent Willem. “We willen deze groter wordende, kwetsbare groep bijstaan. Er komen steeds vaker aanvragen van opdrachtgevers en ook vanuit het UWV en de gemeente krijgen we kandidaten aangereikt. Zij kennen de zorgvuldigheid en integriteit van Abiant. We zijn reeds gestart met interne jobcoaching, waarbij kandidaten bij Abiant op de loonlijst staan. In januari starten we met externe jobcoaching. In dat geval staan kandidaten bij opdrachtgevers op papier.”

Dat Willem zelf plezier en voldoening aan zijn rol als jobcoach beleeft spat van het gesprek af. “Ik span me graag in voor mensen waarbij het allemaal net even wat moeilijker loopt. Sommigen hebben alleen maar een duwtje nodig en die geef ik hen graag. En oh ja, opdrachtgevers; stap over eventuele vooroordelen heen!” besluit hij het gesprek op uitdagende wijze.

Willem de Vries en Thomas Paapst

Thomas Paapst is eigenaar van Slagerij Paapst in Winneweer. Het vinden van geschikt personeel werd voor hem steeds moeilijker. Begin dit jaar koos hij daarom bewust voor een ander spoor. Paapst schakelde Abiant Jobcoaching en Willem de Vries in.

Paapst: “Het werd steeds lastiger om goede mensen te vinden. Wellicht stelde ik zelf ook wel te hoge eisen.”

Toen dacht ik; waarom geef ik niet iemand de kans die ik kan kneden. Iemand die zich hier kan ontplooiën? Zo kwam ik dit voorjaar via Willem de Vries met mijn huidige medewerkster in contact. Ze werkt hier nu vijf maanden en die ‘afstand tot de arbeidsmarkt’ valt reuze mee.”

“Het bevalt me prima. We kunnen het goed vinden en vullen elkaar aan. Het is af en toe intensief, maar die extra tijd en aandacht gun ik haar. Het kost me eerlijk gezegd minder tijd dan ik vooraf dacht. Ze is bereid te leren en komt zelf vaak met goede ideeën en inzichten. Dat is voor mij heel waardevol. Het is de moeite waard. Willem doet daarbij zijn werk als jobcoach uitstekend. Zijn begeleiding is gestructureerd, haar werk lijdt er niet onder en ik zie steeds meer verbeteringen. Daarnaast blijkt deze samenwerking een goede manier om met een klein beetje voordeel, toch aan geschikt personeel te komen. En dat is voor een kleine ondernemer zoals ik erg gunstig!”

Alleseter

Ik ben een alleseter. Ik eet granen, noten, drop, kaas, groenten, fruit... én vlees. Kippen, varkens, mosselen, vissen, eenden en koeien; rein of onrein, als ze maar gaar zijn. Ik trek het niet alleen op radijs en rijstwafels. Voor het eten van vlees schaam ik mij niet, maar ik moet het wel steeds vaker verdedigen. Op steeds minder 'lekker' wordende verjaardagsfeestjes bijvoorbeeld.

Ik at al vlees toen ik net kon staan. Mijn eerste potje was boeuf bourguignon en toen Tefal eind jaren zeventig het gourmetstel lanceerde was ik verkocht. Thuis aten wij konijn op eerste kerstdag en mijn vader vertelde daarbij dat die beestjes niet aan een boom groeien. Tijdens het kruiden van het gevilde knaagdier leerde hij me over het konijnskelet, waarom wild naar wild smaakt, maar ook hoe en waar het konijn in kwestie naar de eeuwige jachtgronden werd geschoten. Dat vond ik niet zielig, ik at het dier alleen wel met meer respect op.

Nog altijd eet ik graag vlees en daar kies ik bewust voor. Vooral omdat ik het watertandend lekker vind. Ik eet ook vlees omdat ik door de Schijf van Vijf vanaf groep 1 erop gewezen ben dat onbewerkt mager vlees en vis onderdeel van mijn eetpatroon dienen te zijn. Ik volg die 'instructies' van het Voedingscentrum nog altijd trouw op.

Kan ik ook zonder vlees en ben ik wel kritisch? Zeker. Zo eet ik niet elke dag vlees en vlees weggooien vind ik een no-go. Ik ben sowieso kritisch op voedselverspilling. Ook ben ik voorstander van een eerlijkere vleesprijs en accepteer dat ik voor vlees meer zal moeten betalen. Verder experimenteer ik ondertussen met verse groenten die ik van bevriende boeren krijg. En eerlijk is eerlijk; plantaardig koken levert verrassend smaakvolle gerechten op!

Daarnaast lees ik graag over ontwikkelingen op het gebied van de verduurzaming van de veehouderij. Over de steeds modernere stallen met lagere milieubelasting en over de innovaties die de sector zelf al doorvoert voor nóg beter dierenwelzijn. Tenslotte zie ik door mijn vele bezoeken aan veehouders gelukkig ook met eigen ogen met hoeveel passie, inzet en begrip zij voor hun dieren zorgen.

De agrarische sector is er om ons te voeden, de veehouders vormen daarin een belangrijke schakel. Boeren hebben bestaansrecht en verdienen een respectvolle benadering. Het zijn voedselvoorzieners die er in schaarsere tijden voor ons waren, die er nu voor ons zijn en die er hopelijk over dertig jaar nog steeds voor mij en mijn kinderen zullen zijn. Zodat wij granen, zuivel, groenten én vlees kunnen blijven eten!

Geheel volgens D66-ideologie haal ik straks eerst maar even een halve kip. Daar voeg ik zaterdag op de markt de andere helft lekker aan toe.

